

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin eksternistyczny z zakresu szkoły podstawowej
<i>Przedmiot:</i>	Język polski
<i>Forma arkusza:</i>	PPOP–100–2602
<i>Termin egzaminu:</i>	7 lutego 2026 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	13 lutego 2026 r.

Egzaminatorze!

- Oceniaj prace zdających uczciwie i z zaangażowaniem.
- **Stosuj przyjęte zasady oceniania w sposób obiektywny.** Pamiętaj, że każda odpowiedź merytorycznie poprawna, spełniająca warunki określone w poleceniu, musi **zostać** oceniona pozytywnie, nawet jeżeli nie ujęto jej w przykładowych odpowiedziach.
- Konsultuj niejednoznaczne rozwiązania zadań z innymi egzaminatorami lub z przewodniczącym zespołu egzaminatorów. W razie niemożności osiągnięcia wspólnego stanowiska rozstrzygajcie na korzyść zdającego.
- Podczas przyznawania punktów nie kieruj się emocjami.
- Informuj przewodniczącego o wszystkich nieprawidłowościach zaistniałych w trakcie oceniania, w tym – o podejrzeniach o niesamodzielność w pisaniu pracy.

ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ

Uwaga: Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.

Nr zad.	Poprawna/przykładowa odpowiedź	Liczba punktów	Zasady oceniania
1.	F P	0–1	1 pkt – odpowiedź w pełni poprawna, zawierająca 2 poprawne odpowiedzi. 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.
2.	Przykładowa odpowiedź: <i>Uczestnicy gry kolejno rzucają kulki na ziemię. Wygrywa ten, którego kulka trąci kulkę innego gracza. Wygrywający zabiera wszystkie kulki leżące na ziemi.</i>	0–1	1 pkt – odpowiedź poprawna 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.
3.	Przykładowa odpowiedź: <i>Bracia Pastorowie uznali, że silniejszy rządzi. Stosowali przemoc wobec słabszych, aby zrealizować swoje cele.</i>	0–1	1 pkt – odpowiedź poprawna 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.
4.	☒ BCD A	0–1	1 pkt – odpowiedź w pełni poprawna, zawierająca poprawne uzupełnienie 3 luk. 0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.
5.	Przykładowe odpowiedzi: <i>- Nemecek otwarcie nazywa Gereba zdrajcą, gdy ten przystał do Czerwonoskórych / Czerwonych Koszul. Wie, co jest słuszne i postępuje zgodnie z zasadami.</i>	0–1	1 pkt – odpowiedź poprawna. 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

	- Nie daje się przekupić Czerwonoskórym/Czerwonym Koszulom i nie przystępuje do nich – pozostaje wierny kolegom z Placu Broni.		
6.	A C	0–1	1 pkt – odpowiedź w pełni poprawna, zawierająca 2 poprawne odpowiedzi. 0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.
7.	D	0–1	1 pkt – odpowiedź poprawna. 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.
8.	B C	0–1	1 pkt – odpowiedź w pełni poprawna, zawierająca 2 poprawne odpowiedzi. 0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.
9.	1B, 2C	0–1	1 pkt – odpowiedź w pełni poprawna, zawierająca 2 poprawne odpowiedzi. 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.
10.	Przykładowe odpowiedzi za 2 punkty: Lektura: „Pan Tadeusz” Bohater: Książd Robak Uzasadnienie: <i>Jacek podczas polowania uratował życie Hrabiego i Tadeusza. Podszedł blisko niedźwiedzia atakującego myśliwych, mimo że sam nie miał broni. Zachował zimną krew i oddał celny strzał ze strzelby zabranej Gerwazemu.</i> Lektura: „Kamienie na szaniec” Bohater: Alek Uzasadnienie: <i>Alek odkręcił tablicę z pomnika Kopernika. Wykazał się odwagą, gdyż w tym miejscu mogli znaleźć się Niemcy, pomnik znajdował się w centrum Warszawy i niedaleko był posterunek żandarmerii. Alek był zdany tylko na siebie i narażony na wielkie niebezpieczeństwo.</i> Lektura: <i>Szyfrowe prace</i> Bohater: Bernard Zygier	0–2	2 pkt – odpowiedź w pełni poprawna, zawierająca tytuł i bohatera lektury obowiązkowej oraz poprawne uzasadnienie zilustrowane sytuacją z lektury. 1 pkt – odpowiedź częściowo poprawna, zawierająca tytuł i bohatera lektury obowiązkowej oraz poprawne uzasadnienie bez przywołania sytuacji z lektury ALBO podanie bohatera lektury obowiązkowej oraz poprawne uzasadnienie zilustrowane sytuacją z lektury ALBO podanie tytułu i bohatera lektury obowiązkowej. 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

	Uzasadnienie: Bohater mimo wcześniejszych problemów - wyrzucenia ze szkoły w Warszawie za „nieprawomyślność” – nie boi się w szkole w Klerykowie i głośno na lekcji recytuje po polsku <i>Redutę Ordona</i> , za co znów mogłyby go spotkać represje ze strony zaborcy.		
11.	Poprawne odpowiedzi: 1. <i>przenośnia/metafora</i> (odpowiedź dopuszczalna: <i>epitet</i>) 2. <i>Rządząc tańcem, jak anioł nocnym gwiazd obrotem</i>	0–2	2 pkt – odpowiedź w pełni poprawna, zawierająca 2 poprawne odpowiedzi. 1 pkt – odpowiedź częściowo poprawna, zawierająca 1 poprawną odpowiedź. 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.
12.	D	0–1	1 pkt – odpowiedź poprawna. 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.
13.	P F	0–1	1 pkt – odpowiedź w pełni poprawna, zawierająca 2 poprawne odpowiedzi. 0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.
14.	14.1. Przykładowe odpowiedzi: - <i>zaręczyny Tadeusza i Zosi</i> - <i>zaręczyny trzech par</i> - <i>wyzwolenie Litwy</i> - <i>przybycie Legionów Polskich pod komendą Dąbrowskiego</i> - <i>powrót Tadeusza i innych żołnierzy służących w legionach</i> - <i>koniec sporu o zamek.</i> Uwaga: nie uznajemy odpowiedzi: <i>ślub Tadeusza i Zosi</i> (błąd rzeczowy).	0–1	1 pkt – odpowiedź poprawna. 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.
	14.2. Przykładowe odpowiedzi: - <i>wysunięta stopa</i> - <i>nogi tańczących w rozkroku</i> - <i>ręce jakby zawieszzone w powietrzu</i> - <i>pochylone głowy</i> - <i>uniesione brzegi sukni</i> - <i>ukłony</i>	0–1	1 pkt – odpowiedź poprawna. 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

	- różne pozycje poszczególnych tańczących osób		
15.	Przykładowe odpowiedzi: - <i>Uważam, że wykonanie poloneza – polskiego najstarszego tańca narodowego – podczas balu dla uczniów kończących naukę w szkole jest słuszne, gdyż należy podtrzymywać tradycje. Taniec ten nadaje zabawie uroczystego charakteru.</i> - <i>Uważam, że powinno się zrezygnować z poloneza. To staroświecki taniec, obecnie sztuczny. Młodzież lepiej bawi się przy współczesnej muzyce.</i>	0–2	2 pkt – odpowiedź w pełni poprawna, zawierająca stanowisko i dwa logiczne argumenty adekwatne do przyjętego stanowiska. 1 pkt – odpowiedź częściowo poprawna, zawierająca stanowisko i jeden logiczny argument adekwatny do przyjętego stanowiska. 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.
16.	1B, 3A	0–1	1 pkt – odpowiedź w pełni poprawna. 0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.
17.	Przykładowa odpowiedź oceniona na 3 pkt.: W tekście Dariusza Łukasiewicza poruszony jest temat <i>dziecięcych zabaw</i> . Autor stwierdza, że <i>współcześnie na całym świecie dzieci bawią się takimi samymi zabawkami i coraz więcej czasu spędzają w izolacji od rówieśników</i> . Zauważa także, że <i>wiele gier i zabaw ma charakter uniwersalny, ponieważ znane od stuleci i w różnych kulturach</i> .	0–3	3 pkt – odpowiedź w pełni poprawna, zawierająca poprawne określenie tematu i tego, co na ten temat powiedziano w tekście; zachowany właściwy poziom uogólnienia. 2 pkt – odpowiedź częściowo poprawna, zawierająca określenie tematu i tego, co na ten temat powiedziano w tekście, zaburzony poziom uogólnienia. 1 pkt – odpowiedź częściowo poprawna, zawierająca określenie tematu oraz częściowe określenie tego, co powiedziano w tekście (uzupełnienie 2. lub 3. luki); zaburzony poziom uogólnienia. 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi. <i>Uwaga.</i> <i>Zdający otrzymuje 0 punktów, jeśli jego wypowiedź w całości składa się z fragmentów przepisanych z tekstu.</i>
18.	Przykładowe odpowiedzi: - <i>Dzieci izolują się w domu, nie spędzają czasu z rówieśnikami, więc nie uczą się</i>	0–1	1 pkt – odpowiedź poprawna. 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

	<i>funkcjonowania w społeczeństwie.</i> - Dzieci zbyt dużo czasu spędzają przy komputerze. - W wyniku korzystania przez dzieci z tych samych zabawek zaciera się odrębność kulturowa poszczególnych społeczeństw.		
19.	Przykładowe odpowiedzi: <i>gra, wygrać, przegrać</i>	0–1	1 pkt – odpowiedź w pełni poprawna. 0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.
20.	Ogłoszenie	0–3	Zasady oceniania są zamieszczone poniżej.
21.	Wypracowanie	0–12	Zasady oceniania są zamieszczone poniżej.

Zadanie 20.

Kryteria	Kryteria szczegółowe	Punktacja
Treść i forma (0–2)	Treść zgodna z poleceniem; uwzględnionych 5 elementów dotyczących formy: kto ogłasza? komu ogłasza? co ogłasza? kiedy się odbędzie? gdzie się odbędzie?	2
	Treść zgodna z poleceniem; uwzględnione 4 elementy dotyczące formy: kto ogłasza? ORAZ/ALBO komu ogłasza? ORAZ/ALBO co ogłasza? ORAZ/ALBO kiedy się odbędzie? ORAZ/ALBO gdzie się odbędzie?	1
	Treść niezgodna z poleceniem ALBO treść zgodna z poleceniem, ale uwzględnione tylko 3 elementy dotyczące formy: kto ogłasza? ORAZ/ALBO komu ogłasza? ORAZ/ALBO co ogłasza? ORAZ/ALBO kiedy się odbędzie? ORAZ/ALBO gdzie się odbędzie?	0
Język, ortografia i interpunkcja (0-1)	Zachowanie poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej – dopuszcza się łącznie nie więcej niż 3 błędy.	1
	Popelnienie łącznie więcej niż 3 błędów językowych, ortograficznych, interpunkcyjnych.	0

Przykładowa odpowiedź:

Ogłaszam wszystkim zainteresowanym, że dnia 13 lutego 2026 r. o godz. 15:00 w Bystrzyckim Muzeum Zabawek przy ulicy Ciasnej 4 nastąpi otwarcie nowej wystawy pt. „Zabawki dawniej i dziś”.

XYZ

Dyrektor Muzeum Zabawek w Bystrzycy

Zasady oceny wypracowania – zadanie 21.

I. Spełnienie formalnych warunków polecenia (maksymalnie 1 punkt)

Egzaminator sprawdzający wypracowanie zdającego w tym kryterium będzie oceniał, czy:

- nie występuje w nim błąd kardynalny;
- wypowiedź w co najmniej jednym fragmencie dotyczy problemu wskazanego w poleceniu;
- napisane wypracowanie jest w jakiegokolwiek części wypowiedzią argumentacyjną;
- w wypracowaniu zdający odwołał się do lektury obowiązkowej z listy lektur zamieszczonej w arkuszu egzaminacyjnym.

• W wypracowaniu nie występuje błąd kardynalny. ORAZ• W wypracowaniu jest odwołanie do lektury obowiązkowej z listy lektur zamieszczonej w arkuszu egzaminacyjnym. ORAZ• Wypracowanie przynajmniej częściowo dotyczy problemu wskazanego w poleceniu. ORAZ• Wypracowanie przynajmniej częściowo jest wypowiedzią argumentacyjną.	1 pkt
• Wypracowanie nie spełnia któregokolwiek z warunków określonych w kategorii „1 pkt”. ALBO• Wypowiedź jest napisana w formie planu albo w punktach.	0 pkt

Uwaga: jeżeli w kryterium *Spełnienie formalnych warunków polecenia* przyznano 0 pkt, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt.

II. Kompetencje literackie i kulturowe (0–4 pkt)

Aby ocenić wypracowanie w tym kryterium, egzaminator będzie rozważał, czy:

- zdający wykorzystał znajomość lektury obowiązkowej (wskazanej w poleceniu bezpośrednio lub ogólnie), a także innych utworów (jeżeli polecenie tego wymagało) w sposób funkcjonalny, tzn. np. czy przywołał w pracy takie wydarzenia albo omówił takie wątki, które istotnie wspierają jego tok rozumowania albo dobrze ilustrują to, o czym pisze;
- przedstawił bogatą argumentację;
- nie popełnił błędów rzeczowych, w tym – błędów kardynalnych, zarówno w odniesieniu do przywołanych tekstów literackich oraz kontekstów, jak i do wykorzystanej terminologii historycznoliterackiej oraz/lub teoretycznoliterackiej.

4 pkt	• Pogłębiona argumentacja.• Argumenty odwołujące się np. do faktów, logiki, emocji, zilustrowane odpowiednimi przykładami, ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej.• Argumenty/przykłady uporządkowane, np. zhierarchizowane.
3 pkt	Praca spełnia wszystkie wymagania na 2 pkt i niektóre na 4 pkt.

Egzamin eksternistyczny z języka polskiego
Szkoła podstawowa
Zasady oceniania rozwiązań zadań

2 pkt	• Powierzchnowa argumentacja; w wypowiedzi brak wnikliwości.• Niektóre argumenty zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej.• Argumenty/przykłady częściowo uporządkowane.
1 pkt	• Podjęta próba argumentowania.• Ograniczenie do wyliczenia powierzchownie omówionych przykładów, powiązanych z problemem określonym w temacie.
0 pkt	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.

Centralna Komisja Egzaminacyjna

III. Kompozycja (0–1 pkt)

Aby ocenić wypowiedź zdającego w tym kryterium, egzaminator będzie rozważał m.in., czy:

- kompozycja wypracowania jest funkcjonalna wobec tematu oraz czy jest konsekwentna;
- wypracowanie jest spójne wewnątrzakapitowo i międzyakapitowo;
- wypowiedź jest podzielona na odpowiednio wyodrębnione graficznie akapity, z których każdy stanowi logicznie zorganizowaną, zwartą całość.

• Kompozycja wypracowania jest funkcjonalna wobec tematu i konsekwentna. ORAZ • Wypracowanie jest spójne w obrębie akapitu i między akapitami. ORAZ Dopuszczalne są 2 usterki w zakresie: spójności ALBO logiki wypowiedzi, ALBO podziału wypowiedzi na funkcjonalne akapity.	1 pkt
Wypracowanie nie spełnia warunków określonych w kategorii „1 pkt”.	0 pkt

IV. Styl (0–1 pkt)

Aby ocenić wypowiedź zdającego w tym kryterium, egzaminator będzie rozważał m.in., czy:

- styl wypowiedzi jest stosowny, tzn. czy zdający konsekwentnie posługuje się jednym, wybranym stylem, a jeżeli miesza różne style w wypowiedzi – to czy jest to uzasadnione (czy czemuś to służy, jest funkcjonalne);
- zdający nie napisał wypowiedzi, stosując słownictwo charakterystyczne dla stylu potocznego w odmianie mówionej.

1 pkt	Styl w całości lub w przeważającej części stosowny , tj. adekwatny do odmiany pisanej języka oraz do sytuacji komunikacyjnej (jednorodny albo funkcjonalnie niejednorodny).
0 pkt	Wypracowanie nie spełnia warunków określonych w kategorii „1 pkt”.

V. Język (0–3 pkt)

Aby ocenić wypowiedź w tym kryterium, egzaminator będzie rozważał m.in., czy:

- zdający poprawnie użył w wypowiedzi różnych rodzajów zdań i bogatej leksyki (np. frazeologizmów, wyrazów rzadziej używanych w języku polskim), czy też ograniczył się do najprostszych środków językowych;
- środki językowe, których użył zdający, pozwalają mu zrealizować temat w sposób swobodny i precyzyjny, czy też pobieżny, sprawiający trudność w zrozumieniu tekstu.

Aby ocenić język wypowiedzi, egzaminator najpierw oceni zakres użytych środków językowych, a następnie – ich poprawność. Sprawdzą m.in., w jakim stopniu zachowano poprawność składniową, frazeologiczną, fleksyjną i leksykalną wypowiedzi. W ocenie uwzględni liczbę wszystkich błędów językowych, które zdający popełnił w wypracowaniu.

Poprawność środków	nie więcej niż 4 błędy językowe	5–8 błędów językowych	9–11 błędów językowych	12 lub więcej błędów językowych
Zakres środków				
szeroki zakres środków językowych, tzn.	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt

• zróżnicowana składnia • zróżnicowana leksyka, w tym – bogata frazeologia, precyzyjne słownictwo, umożliwiająca pełną i swobodną realizację tematu				
zadowalający zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka stosowne / odpowiednie do realizacji tematu	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt
wąski zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka proste / ograniczone, utrudniające realizację tematu	1 pkt	0 pkt	0 pkt	0 pkt

VI. Ortografia (0–1 pkt)

Aby ocenić wypowiedź zdającego w tym kryterium, egzaminator sprawdzi, w jakim stopniu zachowano poprawność ortograficzną wypowiedzi.

1 pkt	Nie więcej niż 3 błędy ortograficzne.
0 pkt	4 lub więcej błędów ortograficznych.

VII. Interpunkcja (0–1 pkt)

Aby ocenić wypowiedź zdającego w tym kryterium, egzaminator uwzględni liczbę i rodzaj błędów interpunkcyjnych popełnionych w wypowiedzi.

1 pkt	Nie więcej niż 5 błędów interpunkcyjnych.
0 pkt	6 lub więcej błędów interpunkcyjnych.

Uwagi dodatkowe

- Jeżeli wypowiedź w całości jest nie na temat, egzaminator oceni ją na 0 punktów.
- Jeżeli w wypowiedzi zdający w ogóle nie odwołał się do treści lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu, za całą wypowiedź egzaminator nie przyzna punktów.
- Jeżeli wypowiedź jest nieczytelna, egzaminator oceni ją na 0 punktów.
- Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), egzaminator przyzna 0 punktów w każdym kryterium.
- Jeżeli wypowiedź zawiera liczbę słów mniejszą niż wskazana w arkuszu egzaminacyjnym, wypracowanie zostanie ocenione wyłącznie w kryteriach: *spełnienie formalnych warunków polecenia, kompetencje literackie i kulturowe oraz kompozycja*. W pozostałych kryteriach egzaminator przyzna 0 punktów.
- Jeżeli praca będzie napisana drukowanymi literami, egzaminator przyzna 0 punktów w kryterium *ortografia*.
- Jeżeli wypowiedź jest napisana niesamodzielnie, np. zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym –

internetowego, lub jest przepisana od innego zdającego, wówczas w przypadku takiego zdającego egzamin z języka polskiego zostanie unieważniony.

- Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za styl i język lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.

Centralna Komisja Egzaminacyjna